

DARBININKAS

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SĄGOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežų metams \$5.00
"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 4 CENTAL

VOL. V, No. 30 (660).

KETVERGAS, KOVO 11 D., 1920.

I L. D. S.

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGA.

Pirmuoju Lietuvos Darbo Federacijos raštu Lietuvos darbininkai užmezgė su jumis, draugai amerikiečiai, dvasiniai-organizacinius ryšius. Ryšių užmezgimas ir jų palaikymas L. D. Federacijos ir tarp Lietuvos Darbininkų Sąjungos yra būtinas ir neatidėliojamas dalykas. Ir labai suprantama yra. Amerikos lietuviai darbininkai ir Lietuvos darbininkai per šias savo organizacijas, nors įvairiose šalyse, siekia prie vieno bendro tikslo. Tas tikslas yra: iškovoti Lietuvai laisvę apvilkti apčiuopiamomis gyvenimo formomis. Šios formos turi būti prastos Lietuvos gyvenime, einant Kristaus mokslo nurodymu ir vykinant teisingą darbininkų reikalavimų įvykinimą jų būviui pagerinti, apsišvietimui jų tarpe pakelti ir suteikti jiems progos naudotis kultūros daviniais. Lietuvos Darbo Federacija pasišventusi ir sekmingai dirba užsibrėžtojo tikslo atsiekimui. Savo pastangomis padeda darbininkams organizuotis, gina jų reikalus, rūpinasi Lietuvos kr. darbininkų susivairavimu 1919 m. Kaune rugsėjo mėn. 27-28 d. nutarimų įvykinimu. L. D. Federacija leidžia laikraštį "Darbininkas", kuris nežiūrint didelių spaudos brangenybių ir kitų kliūčių, kilančių tarp kitko lėšų trūkume, eina kas savaitę ir tikisi greitai susilaukti laiko, kuomet galės, nors eidamas į savaitę ar net dažniau, padidinti mažiausiai dvigubai. Čia reikalinga didelė pasipirtis. Lietuvos darbininkai aukomis ir prumėnais

ta palaiko vienintėlį savo krikščioniškąjį laikraštį, bet kol kas jiems tas sunkiai atsieina, kas labai lengvai galima suprasti, pažvelgus į dabartinę sunkią Lietuvos padėtį ir tuo labiau varginą darbininkų būvį.

Be to, greitai laiku pramatomas didelis žygis — Kuriamasai Seimas — į kurį jau dabar laikas tinkamai ruoštis. Nesnaudžiama, bet čia reikalingas didelis piniginis išteklius.

Lietuvos Darbo Federacija tikisi, kad Amerikos lietuviai darbininkai sušels savo brolius Tėvynėje, suteikdami jiems materialės pasipirties, kas kartu bus ir moralinių jėgų pastiprinimu, nes Lietuvos kr. darbininkai jaus, kad darbininkuose lietuvuose yra solidarumas ir bendrųjų reikalų supratimas. Bendri gi reikalai aiškūs. Lietuvoje bus nustatyta šalies tvarka ir darbininkų reikalavimai vienu ar kitu būdu išreikšti, kame yra susidomėję ir lietuviai amerikiečiai, nes jiems ne vistik, kaip Lietuvoje gyvena darbininkai, kadangi patys mano kada nors išvysti savo brangiąją Tėvynę-Matutę.

Lietuvos darbininkai krikščionys tikisi, kad jų padėtis amerikiečių lietuvių darbininkų bus pilnai įvertinta ir, kad amerikiečiai suteiks realės pagalbos.

Jūsų —

Pranas Raulinaitis.

Prierašas. Aukos Lietuvos krikščionių darbininkų judėjimui remti ir jų spaudai platinti reikia dël patogumo koncentruoti prie L. D. S. Centro ir iš ten ūmiausiu laiku pasiunčiamos Lietuvos.

ATSISIAUKIMAS.

Augščiausioji Alijantų Taryba išleido į visą pasaulį memorandumą-atsisaukimą, kur nurodo, kad reikia kuogreičiausia įvykinti ramybę visose šalyse. Delto reikia, kad rytinėje Europoje įvyktų taika ir normalūs ekonominiai santikiai. Armijos turi būti sumažintos ir ginklavimosi suturtas. Naujai susitvėrusios valstybės turi pradėti ramius santykius su kaimynais. Netik valdžios, bet ir visose valstybėse žmonės turi atsiduoti gaminimui, gaivinimui pramonės, atsistatymui, panaikinimui spekulacijai. Visos valdžios turi skleisti tarp savo žmonių idėjas

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

KAUNAS.

Kauno visuomenė stropiai rengiasi vasario 16 d. švėsti. Tą dieną visos organizacijos dalyvauja Katedroje iškilmingose pamaldose. Pasikiau su savo vėliavomis dalyvauja manifestacijose.

Miesto Valdyba vasario 16 d. sutarė nusamdyti visus kinematografus nuo 3 iki 4 v. po piet, kur vaikams rodyti gamtos ir juokų paveikslus.

Vasario 16 d. Miesto Valdyba padalinys vaikams "Zukio pyragų".

MILICIJA IR BRAVORAI.

Bridžiai (Šakių ap.). Mūsų kaimie bravorų nestinga. Du bravorininkai D. ir B. sumanė 4 d. vasario pasipelnyti Pilviškioje; bet nelaimė milicijantai nutvėrė su 19 lyterių spirito. Bravorininkai kalba, kad išsisuksia.

Reikėtų tokius pelnytus tinkamai nubausti, kadangi žmonės kalba jau nebe pirmą sykį jie taip pelnosi. Gėda tokiu pelnu pelnytis!

TAMSŲS ŽMONĖS.

Subačius. Skaitai kaip kitur puikiai apšviestos draugijos veikia, kaip su degtine kovojama, o pas mus gėda net pasisakyti puikiai gyvuojai, tai "pramonės" šaka — degtinės vartymas. Yra, rodos, para-pioje apie 15 bravorėlių. Voro daugiausia iš sušaldytų bulvių. Voro net tie, kuriems gėrimas nerūpi, nes iš to turi didžiausią pelną; bijotis būti už už tai nubaustam, sako, nėsą ko, nes milicija tai pro akis leidžianti. Vagis persekioja, beveik visus išgaudė, už ką, ypač milicijos viršininką, galima pagirti. Kad taip darytų su bravorėliais, nė vieno neliktų. Bet milicija pati tankiai girta; rodos, kaip tikrai patėmyta, veda gešetus su bravorininkais. Kalbėta valsčiaus Tarybai, kad jie tuo rūpintų, bet gal nieko negelbės, nes pats tarybos pirmininkas, kaip žmonės sako, turi bravorėlių ir savo rogose važiojasi skrynutę prisidėjęs butelių. Kiti sako, kam čia mes rūpinimės ja naikinti, jei pati Vyriausybė leidžia. Geriama stiklinėmis, kaip sako patys gėrėjai, išėjęs iš mados gerti čerkelėmis.

LENKŲ UŽIMTUOSE LIETUVOS KRASTUOSE.

Lenkų areštai.

Del kol kas nežinomos priežasties lenkų valdžia Širvintų apskrityje vėl ėmė areštuoti lietuvių gyventojus. Suminti iš Boguslaviškio miesto vargoninkas Adomas Bertulis, Juozas Rankauskas, Pranas Česas; iš Pyplių kaimo Galvonių valsč. sumiti Antanas Vincinai, Stepas Balandis, Marė ir Vėra Pačiūnienės ir Aleksandras Ridičionis. Boguslaviškio kleboną kun. Petrą Petrų areštavo grįžtant iš Vilniaus namo Širvintuose. Visi sumintieji dabar sėdi Širvintuose kalėjime. Legionininkų nusprausta dar daugiau sumiti: beareštuojant kitiems pavyko pasprukti. Kaliniams diena duoda tik 1 trečd. svoro duonos ir vandens. Giminių pasima-

tymas su sumtaisiais uždraustas. Valgio kaliniams leista siųsti, bet jo jie nemato, nes tik per sargybą perduodamas. Šiuos nekaltai sumtuosius ir dar nesumtuosius, sako įskundę lenkų žandarams vietiniai dvarininkai. Sumtųjų dalis turto atimta. Kitiems net sėklos pavasariui nebeliko. Lenkai grasina lietuvių gyventojų trobesius sudeginti arba išstius kaimus pelenais paversti. Toks barbarų elgesys kelia žmonėse pasipiktinimo ir griežtą prieš lenkus nusistatymą del Lietuvos piliečiams dvasinių ir materialinių teisių atėmimo.

KOVA SU DEGTINE.

Kražiai. Pasklydus gandai, kad Laikinoji Lietuvos valdžia leidžia atidarinėti smukles, atsirado ir Kražiuose nemaža asmenų, kurie panorėjo iš smuklių pasipelninti. Jie kreipėsi į Kražių valsčiaus Valdybą ir į laikinuos Valsčiaus Tarybos narius, žadėdami net didelius kyšius (100 rub. gimnazijai ar Bažnyčiai), kad tik būtų leista jiems atidaryti smukles. Nieko nelaimėjus, kreipėsi į anktesnę valdžią ir štai prieš žmonių norą tapo atidarytos dvi smuklės. Toks valdžios pasielgimas nustebino visus apylinkės piliečius. Kražių Valsčiaus Taryba savo posėdį 28 d. sausio svarsčiusi šį dalyką, vienbalsiai nutarė — stengtis visomis išgalėmis, kad iš valsčiaus ribų būtų pašalintos visos smuklės, tuo reikalu nusitęgęs griežtaus turinio pareiškimus su parašais Valstybės Tarybai, Vid. R. Ministrui, Finansų, Prek. ir Pr. Min. ir Žemaičių Vyskupui.

VIRŠININKAS "SERGA IR SERGA".

Sukuriškė (Jankų v. Šakių ap.). Čia susibūrę geros įstai-gijos ponai. Nūdien gyvena ir pats viršininkas. Tik labai keista — nėra tos gražios dienos, kad jis nesirgtų. Žmonės tik keletą kartų suvažinėję jį pamato. Dažnai girių nederio nebeįstengia parašyti; tik ant popierėlio parašo "vežti pavelyta". Ar negalėtų, kad ir Miškų Departamentas, atsiųsti kokį "daktarėlį" tą nelėmtą ligą pagydyti. (Kauno "Laisvė")

SENIAUSIAS SENIS.

Lexington, Ky. — John Shell, turįs 132 metus ir 6 mėnesius liko našliu. Jo 35 metų amžiaus pati netikėtai mirė. Jis buvo išėjęs pasi-vaikščioti ir sugrįžęs rado pačią negyvą. Pranešė apie tai jos tėvui 70 metų amžiaus. Tasai palaidojęs dukterį, užsimanė paimiti sūnų 6 metų amžiaus. Bet senis pasipriešino ir pavortojes šautuvą, kurį pasidarė prieš 100 metų privertė palikti sūnų prie savęs.

Portugalijoje prasidėjo streikai. Streikuoją net policistai. Naujai sudarytas kabinetas vėl rezignavo.

Atsisaukimas.

AMERIKOS LIETUVIAI! SUTEIKITE MŪSŲ KARŽYGIAMS ŠVIESOS SPINDULIŲ!

Lietuvos kariuomenė, savo ir priešų kraują liudama, didžiausiomis pastangomis bei vargais išvijo iš Lietuvos bolševikus ir vokiečių bei rusų bermontininkų plėšikus.

Lietuvos kariuomenė neleidžia amžiniams Lietuvos priešams, gobšiams lenkams giliau Lietuvon veržtis, kad mus visai pavergtų ir mūsų žmones dar labiau plėštų ir vėl juos į vergijos pančius pančiotų.

Lietuvos kariuomenė apgynė ir gina mūsų brolius ir jų turtą.

Lietuvos kariuomenė jau iškovojė Lietuvai garbingą vardą ir visam pasauliui garsą.

Bet Lietuvos kariuomenei reikalinga ŠVIESA, reikalinga, kad NEI VIENAS LIETUVOS KAREIVIS NELIKTŲ NEPAMOKYTAS SKAITYTI IR RAŠYTI, kad negrįžtų namo neprasilavinęs. Gana tamsos mūsų brangioji Tėvynė!

Todel kieno širdis dar gyva, kieno širdy dar tvaksitėvynės meilė, PADEKITE ŠVIEŠTI MŪSŲ KAREIVIUS: siųskite jiems knygų, siųskite aukų pinigais, už kuriuos bus perkamos kareiviams knygos, nes dabar, kada nutilo Lietuvos frontuose kovos, pradėta uoliai šviesti kareiviai: steigiami jiems knygynėliai, mokyklos, daromos paskaitos, didinama jų laikraštis "Kariškių žodis".

Knygas ir pinigus siųskite tiesiai Lietuvon šiuo adresu: KAUNAS, "KARIŠKIŲ ŽODŽIO" REDAKCIJA, arba atiduokite į mūsų Delegacijos rankas Washingtono aiškiai pažymėjus, kad jie persiųstų "Kariškių žodžio" Redakcijai.

Broliai amerikiečiai, nesigailėkite mūsų kariuomenei šviesos!

"Kariškių žodžio" Redakcija, Kaunas, Lithuania.

SUTINKA KANDIDATUOTI.

New Yorke steigiasi "Make Hoover President Club". "Klubas padaryti Hoover prezidentu." Klubas sumanytojams Hoover atraišė, jog jis nesivaras viešų vietų, neturįs prie to palinkimo, vienok sutinkas priimti jam siūlomą vietą, jei piliečiai to nori. Nežalūs užginti piliečių agitacijų už jį, bet pats už save irgi negalįs vesti jokios agitacijos.

Darbininkų Reikalai.

PRASIDĖJO DERYBOS.

New York. — Kietųjų anglių kompanijų ir angliakasių unių atstovai pradėjo derybas apie algas. Kontraktas pasibaigia balandžio 1 d.

Washington. — Geležinkelinių darbininkų ir kompanijų atstovai pradėjo derybas apie algas. Tai pirmu sykiu tokios derybos prasidėjo po dviejų metų pertraukos. Kai valdžia valdė geležinkelius, tai darbininkai turėjo reikalus su valdžia.

Wakefielde, Mass. mokytojų algos pakelta. Pradininių mokyklų mokytojų maksimum alga \$1.300 metuose, o high schoolių \$1.450.

Youngstown, O. — Miesto Taryba nubalsavo uždėti mokesčius nevedėliams po 25 centus mėnesyje. Dabar tą klausimą svarsto majoro patarimo komitetas. Apčiuojama miestas iš to įplaukų turėtų \$192.000 per metus.

Chicago, Ill. — Skalbyklose ir kėndžių dirbtuvėse neužlaikoma 10 valandų dienų. Algos yra žemesnės už gyvenamąją. Amerikos Darbo Federacija paskyrė komisiją tam dalykui ištirti.

Waco, Texas. — Judomųjų paveikslų operatoriai trumpu streiku laimėjo \$40 savaitėje, o padėjėjams \$35.

Vokietijoje prasidėjo svarstymai apie rinkimų sekančio prezidento. Iškišta von Hindenburg. Liberalai ir socialistai šaltai į tai atsi-neša, gi radikalai socialistai griežtai priešingi.

Rumunijos valdžia sutiko užvesti taikos derybas su Rusija. Tuomi pablogėja Lenkijos padėtis, nes Rumunija buvo skaitoma Lenkijos talkininke prieš bolševikus.

PAGATAVI TAIKINTIS.

Iš Maskvos bevieliu telefonu pranešama, kad Rusijos ir Ukrainos valdžios pranešė alijantams, kad jos gatavos taikintis su Lenkija.

Cenzas Berlino, darytas spalio 8, 1919 m., rodo, jog Vokietijos sostinėje gyventojų yra 3.801.235. Tai yra 8 nuos. mažiau, negu buvo 1916 m.

Springfield, Ill. — Sheet Metal Workers' unija padarė sutartį, sulyg kurios bus mokama 90c. valandoj, pusantros mokesties už viršlankį ir dviguba mokesčiai nedėlioms.

Lawrence, Mass. — Majoras White sako reikalaus Audiminių kompanijų pamokėti miestui \$100.000 už streiką pereitų metų. Majoras sako, jog tiek miestas išleido tam streikui.

Detroit, Mich. — Pečių dirbtuvėse įvesta 8 valandų darbo diena ir pusė dienos subatomis. Algos pakeltos \$1.00 valandoj.

Michigano valstijos valdžia suplenavo pataisyti 1350 mylių vieškelį per 1920.

Palestinioj netrukus bus rinkimai į Steigiamąjį Seimą. Moterys turės teisę balsuoti ir būti išrinktomis.

Kansas City'j užsadarė kalėjimas, kur būdavo uždaromi prasižengėliai, turintieji atsėdėti nuo 1 mėnesio iki 1 metų. Veik visi prasikaltėliai ten buvo užgirtybę. Įvykus prohibicijai tas kalėjimas neteko kalinių ir turėjo užsidaryti. Miestui tas sutaupys \$50.000 metuose.

VALSTIJOS GALI VEIKTI SAVIAIP.

Kongresmanas Steele, kurs sustatė prohibicijos įstatymą, sako, jog valstijos turi teisę jį priimti arba atmesti. Sako, jog jis tą įstatymą rašydams turėjęs omenėje kad valstijos turi jį priimti, kad jį pildyti reikėtų. Jei tokio įstatymo valstija nenori, tai Washingtono valdžia neturinti teisės ją verstį prie to.

Reading, Pa. — Metal Polishing dirbtuvėse įvesta 45 valandų savaitę ir \$1.00 valandoj algos.

Bolševikai buvo bepradėdą ofensivą prieš Finlandiją. Tą nustojo darę su išlyga, kad Finlandija pradėtų taikos derybas.

Švedijoje buvo karaliaus paskirtas Eden sudaryti naują kabinetą. Bet dabar į vietą Edeno paskirtas Branting, socialistas, buvęs finansų ministras.

